

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 24/23

V Lucemburku dne 8. února 2023

Rozsudek Tribunálu ve věci T-522/20 | Carpatair v. Komise

Tribunál zrušuje rozhodnutí Evropské komise schvalující rumunské podpory pro letiště v Temešváru, z nichž těžila společnost Wizz Air

Komise se při posuzování selektivnosti a výhodnosti uvedených opatření dopustila několik nesprávných právních posouzení

Mezinárodní letiště v Temešváru, nacházející se na západě Rumunska, provozuje Societatea Națională „Aeroportul Internațional Timișoara – Traian Vuia” SA (AITTV), která je akciovou společností, v níž 80 % podíl drží rumunský stát.

V očekávání zvýšení dopravy, jež mělo vyvolat přistoupení Rumunska k Evropské unii v roce 2007, a za účelem splnění podmínek vstupu do schengenského prostoru v oblasti bezpečnosti, obdržela AITTV od Rumunska financování výstavby terminálu pro lety mimo schengenský prostor a bezpečnostních zařízení.

Kromě toho AITTV v rámci strategie směřující k přilákání nízkonákladových leteckých společností a ke zvýšení celkové ziskovosti letiště podepsala v roce 2008 se společností Wizz Air Hungary Légitársaság Zrt. (dále jen „Wizz Air“), maďarskou nízkonákladovou leteckou společností, dohody vymezující zásady jejich spolupráce, jakož i obecné podmínky využívání infrastruktury a letištních služeb společností Wizz Air (dále jen „dohody z roku 2008“). Dvě z těchto dohod byly pozměněny v roce 2010 prostřednictvím nového systému slev sjednaného uvedenými společnostmi (dále jen „pozměňující dohody z roku 2010“). Podle leteckých informačních příruček (dále jen „AIP“) na roky 2007, 2008 a 2010 získala Wizz Air rovněž slevy a rabaty z letištních poplatků.

V roce 2010 podala rumunská regionální letecká společnost k Evropské komisi stížnost zpochybňující podpory poskytnuté rumunskými orgány mezinárodnímu letišti v Temešváru, z nichž těžila Wizz Air.

V rozhodnutí ze dne 24. února 2020 (dále jen „sporné rozhodnutí“) měla Komise za to, že veřejné financování, které Rumunsko poskytlo společnosti AITTV v období 2007–2009 na rozvoj terminálu, jenž není součástí schengenského prostoru, modernizaci pojezdové dráhy a rozšíření odbavovací plochy a osvětlovacího zařízení, představuje státní podporu slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU¹. Dále konstatovala, že veřejné financování přístupové komunikace, rozvoje parkoviště v roce 2007 a bezpečnostních zařízení v roce 2008, letištní poplatky podle AIP na roky 2007, 2008 a 2010 a dohody se společností Wizz Air z roku 2008 (včetně pozměňujících dohod z roku 2010) nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

Carpatair SA podala žalobu znějící na zrušení tohoto rozhodnutí v rozsahu, v němž Komise konstatovala, že slevy a rabaty z letištních poplatků uvedené v AIP na rok 2010 ani dohody z roku 2008 ve znění z roku 2010 (dále jen „sporná opatření“) nepředstavují státní podpory. Tribunál této žalobě vyhovuje, přičemž upozorňuje na několik nesprávných právních posouzení, kterých se Komise dopustila při posuzování selektivnosti a výhodnosti těchto

¹ Podle tohoto ustanovení mohou být za slučitelné s vnitřním trhem považovány podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.

opatření.

Závěry Tribunálu

Úvodem Tribunál odmítá argumentaci Komise, podle níž je žaloba podaná společností Carpatair SA nepřijatelná z důvodu, že tato nemá aktivní legitimaci k podání žaloby na neplatnost sporného rozhodnutí ani nevykazuje vzniklý a trvající zájem na jeho zrušení.

Pokud jde o její aktivní legitimaci, Tribunál připomíná, že podle čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU může každá fyzická nebo právnická osoba podat žalobu proti aktu, který jí není určen, pokud se jí bezprostředně a osobně dotýká nebo pokud směřuje proti nařizovacím aktům, jež se jí bezprostředně dotýkají a nevyžadují přijetí prováděcích opatření. S ohledem na tuto dichotomii Tribunál upřesňuje, že část sporného rozhodnutí týkající se letištních poplatků představuje nařizovací akt, takže žaloba společnosti Carpatair SA je v rozsahu směřujícím proti této části přípustná za podmínky, že je jí uvedena společnost bezprostředně dotčena. Naopak, jelikož dohody z roku 2008 a pozměňující dohody z roku 2010 musí být kvalifikovány jako individuální opatření, je žaloba společnosti Carpatair SA proti části sporného rozhodnutí věnované těmto dohodám přípustná pouze tehdy, pokud tato společnost prokáže, že se jí dotýká nejen bezprostředně, ale i osobně.

Co se týče jejího osobního dotčení částí sporného rozhodnutí věnované uvedeným dohodám, Tribunál podotýká, že takové dotčení samozřejmě nelze vyvodit z pouhé účasti tohoto podniku na správním řízení předcházejícím přijetí sporného rozhodnutí. Nicméně vzhledem k tomu, že uvedené dohody mohly podstatně zasáhnout do jejího soutěžního postavení na trzích, na kterých měla ke společnosti Wizz Air konkurenční vztah, Carpatair SA právně dostačujícím způsobem prokázala své osobní dotčení. Kromě toho, jelikož posuzování podstatného dotčení musí probíhat s ohledem na situaci v okamžiku, kdy byla sporná opatření přijata a mohla mít účinek, nemohou argumenty, že Carpatair SA změnila svůj obchodní model a ukončila svou činnost na mezinárodním letišti v Temešváru v roce 2013, tento závěr zpochybnit.

Tribunál má dále za to, že Carpatair SA je sporným rozhodnutím dotčena bezprostředně, jelikož toto bezprostředně zasahuje do jejího práva, aby v důsledku dotčených opatření nebyla na relevantním trhu narušena hospodářská soutěž, a dále čistě automaticky, pouze na základě unijní právní úpravy a bez použití dalších zprostředkujících předpisů, zachovává v plném rozsahu účinky sporných opatření.

Poté, co potvrdil přípustnost žaloby podané společností Carpatair SA, Tribunál ve věci samé konstatuje, že sporné rozhodnutí je stiženo několika nesprávnými právními posouzeními ovlivňujícími závěr, že slevy a rabaty z letištních poplatků uvedené v AIP na rok 2010 ani dohody uzavřené se společností Wizz Air v roce 2008 ve znění z roku 2010 nepředstavují státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, první pro nedostatek selektivnosti a druhé z důvodu neexistence hospodářského zvýhodnění společnosti Wizz Air.

Pokud jde zprvu o selektivnost slev a rabatů z letištních poplatků uvedených v AIP na rok 2010, Tribunál připomíná, že pod pojem „státní podpora“ sice spadají pouze opatření, která poskytují selektivní výhodu, z judikatury ovšem vyplývá, že zásahy, jež jsou na první pohled použitelné na všechny podniky, mohou skrze své účinky vykazovat určitou selektivnost, a tudíž být považovány za opatření určená ke zvýhodnění určitých podniků nebo odvětví výroby. Taková faktická selektivita může být prokázána v situacích, kdy byt jsou formální kritéria pro použití opatření formulována obecně a objektivně, struktura opatření je taková, že jeho účinky významně zvýhodňují konkrétní skupinu podniků.

V tomto případě AIP na rok 2010 uváděla mj. tři typy slev z letištních poplatků, které se vztahovaly na všechny letecké společnosti, jež využívaly nebo mohly využívat dotčené letiště. Třetí typ v tomto rámci představovaly slevy 72 až 85 % pro letadla s maximální vzletovou hmotností vyšší než 70 t s více než 10 000 nastoupenými cestujícími měsíčně.

Třebaže se tyto tři typy slev uplatňovaly za odlišných podmínek a nebyly kumulativní, Komise přitom jejich selektivní povahu vyloučila na základě společného přezkumu. V této souvislosti se Komise nevyjádřila ani k tomu, zda měly

i jiné letecké společnosti než Wizz Air ve své flotile letadla odpovídající velikosti a provozovaná s dostatečnou frekvencí, která by jim umožnila tento třetí typ slevy skutečně využít. S ohledem na tyto poznámky dospívá Tribunál k závěru, že se Komise tím, že opomenula zkoumat, zda samostatně posuzovaný třetí typ slevy podmínkami svého uplatnění zvýhodňoval společnost Wizz Air, jak tvrdila Carpatair SA, dopustila nesprávného právního posouzení.

Pokud jde zadruhé o to, zda pozměňující dohody z roku 2010 hospodářsky zvýhodňovaly společnost Wizz Air, Tribunál připomíná, že toto posouzení v zásadě probíhá použitím kritéria soukromého subjektu v tržním hospodářství. Pro zjištění, zda se členský stát nebo veřejný subjekt choval jako obezřetný soukromý subjekt v tržním hospodářství, jsou relevantní pouze skutečnosti, jež byly známy v okamžiku, kdy bylo rozhodnutí provést dotčené opatření přijato, a vývoj, který bylo tehdy možné očekávat. Závěr, k němuž Komise ve sporném rozhodnutí došla a podle kterého by obezřetný soukromý subjekt v tržním hospodářství se společností Wizz Air pozměňující dohody z roku 2010 uzavřel, byl přitom plně založen na důkazech vypracovaných *ex post*, zejména pak na zprávě vypracované v roce 2015.

V tomto uvedeném ohledu Tribunál upřesňuje, že nelze mít za to, že by tato zpráva představovala *ex ante* analýzu, která by mohla prokázat dodržení kritéria soukromého subjektu v tržním hospodářství, pouze proto, že se zakládala na skutečnostech, jež byly k dispozici, a na vývoji, který bylo možné předpokládat v okamžiku uzavření dohod z roku 2008. Kromě toho, ačkoli zpětně provedené doplňující ekonomické analýzy poskytnuté Rumunskem a společností Wizz Air během správního řízení mohly objasnit okolnosti panující v okamžiku uzavření dohod z roku 2008 a musely být Komisí zohledněny, nemění to nic na tom, že nedoplňovaly důkazy vzniklé před uzavřením uvedených dohod, ale naopak byly jedinými důkazy, na kterých Komise založila své posouzení těchto dohod.

Tribunál má tudíž za to, že Komise svůj závěr, že dohody z roku 2008 a pozměňující dohody z roku 2010 neposkytly společnosti Wizz Air hospodářskou výhodu, již by za běžných tržních podmínek nezískala, a tedy nepředstavovaly státní podporu, právně nepodložila.

Ve světle těchto úvah Tribunál žalobě vyhovuje a sporné rozhodnutí zrušuje v rozsahu, v němž konstatuje, že letištní poplatky uvedené v AIP na rok 2010 a dohody z roku 2008 (včetně pozměňujících dohod z roku 2010) nepředstavují státní podporu.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozhodnutí Tribunálu lze ve lhůtě dvou měsíců a deseti dnů od jeho oznámení podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek omezující se jen na právní otázky.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který Tribunál nezavazuje.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

